

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในปี พ.ศ. 2505 จรูญทัศน์ พุกกะมาน ได้ทำการวิจัยเรื่องที่เกี่ยวข้อง
ปัญหาการฝึกสอนของนิสิตฝึกสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย เพื่อเป็นพื้นฐาน
ในการปรับปรุงโปรแกรมการศึกษาของการฝึกหัดครูในระดับปริญญาตรี โดยผู้วิจัยได้ทำการ
ศึกษาปัญหาของนิสิตฝึกสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาของไทย เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุง
โครงการฝึกหัดครูในระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยปัญหาและอุปสรรคในการฝึกสอน
ของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน และนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่ฝึกสอนในระดับมัธยมศึกษา เฉพาะปีการศึกษา 2503 โดยได้ส่งแบบสอบถามไปยังนิสิต
ฝึกสอน 150 คน อาจารย์พี่เลี้ยง 70 คน และอาจารย์นิเทศก์ 20 คน ผลการวิจัย
พบว่า นิสิตฝึกสอนประสบปัญหาและอุปสรรคหลายประการเรียงตามลำดับมากน้อย ดังนี้
การใช้กลวิธีในการสอน การเตรียมการสอนและการจัดกิจกรรม การเลือกจัดเนื้อหา
วิชาและอุปกรณ์การสอน การพัฒนาอุปนิสัยที่ดีในการทำงาน และการเรียนของนักเรียน
การจัดการสอนทบทวน การคัดแปลงเนื้อหาวิชาและอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับความต้องการ
ความสนใจและความสามารถของนักเรียน การนำอภิปราย การใช้คำถาม การให้
นักเรียนใช้ภาษาให้ถูกต้องและชัดเจน การปรับตัวและการแบ่งเวลา ส่วนอาจารย์-
นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นคล้ายคลึงกันว่า ปัญหาและอุปสรรคของนิสิตฝึกสอน
เป็นเรื่องเกี่ยวกับการสอนเป็นอันดับหนึ่ง รองลงไปคือ ปัญหาเกี่ยวกับการปกครองชั้น

และการวัดผล¹

ในปี พ.ศ. 2506 จิตสมร ชุมอินทรจักร ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาและความยุ่งยากที่นิสิตฝึกสอนประสบในการฝึกสอนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2506" โดยมีวัตถุประสงค์จะวิเคราะห์ปัญหาที่นิสิตคณะครุศาสตร์ประสบในขณะทำการฝึกสอนในระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามชนิดรายงาน (report) ถามนิสิตจำนวน 123 คน และอาจารย์ช่วยฝึกสอน 74 คน ผลการวิจัยพบว่า นิสิตฝึกสอนมีปัญหาเกี่ยวกับการทำบันทึกการสอน การเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสม การนำเอาทฤษฎีการสอนไปใช้ไม่ถูกต้อง การจัดหาและการใช้อุปกรณ์ การปกครองชั้นเรียน การจัดกิจกรรม ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียน ตัวนักเรียน และตัวนิสิตฝึกสอนเอง ตลอดจนปัญหาในความสัมพันธ์กับครู อาจารย์พี่เลี้ยง และการบริหารงานของคณะ ส่วนรายงานของอาจารย์ช่วยฝึกสอนถึงขอบบพร่องของนิสิตฝึกสอน ได้แก่ ขอบบพร่องเกี่ยวกับการสอน การปกครองชั้นเรียน และบุคลิกภาพของตัวนิสิตเอง

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงคุณภาพของนิสิตฝึกสอน ซึ่งอาจารย์ช่วยฝึกสอนได้แนะนำ คือ

1. ให้นิสิตเตรียมและวางแผนงานที่จะสอนล่วงหน้าอย่างถี่ทุกครั้งที่
2. ให้นิสิตสนใจและเข้มงวดในเรื่องระเบียบวินัยในชั้นเรียน
3. ให้ความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครูประจำวิชา ครูประจำชั้น และนิสิตฝึกสอนด้วยกันเพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ให้นิสิตฝึกหัดการพูดและการใช้เสียงก่อนออกฝึกสอน²

¹Charoontasana Bukhamana, "The Problems of Student Teachers in the Secondary Schools of Thailand as a Basis for the Improvement of the Undergraduate Teacher Education Program," (Doctoral Thesis, Indiana University, Bloomington, 1962).

²จิตสมร ชุมอินทรจักร, "ปัญหาและความยุ่งยากที่นิสิตฝึกสอนประสบในการฝึกสอนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2506" (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2507).

ในปี พ.ศ. 2508 พุจิตต์ สัตย์สงวน ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิตฝึกสอนของคณะครุศาสตร์กับการฝึกสอน ปีการศึกษา 2508" เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับโครงการฝึกสอน โรงเรียนฝึกสอน และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการฝึกสอนทั่วไป โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้แก่ นิสิตฝึกสอน ปีการศึกษา 2508 จำนวน 170 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการฝึกสอน ที่นิสิตเห็นด้วยสูงสุดคือ คณะและโรงเรียนควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันก่อนส่งนิสิตไปฝึกสอน
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนฝึกสอนที่นิสิตฝึกสอนเห็นด้วยสูงสุด คือ นักเรียนให้ความร่วมมือกับนิสิตเป็นอย่างดี และที่นิสิตไม่เห็นด้วยมากที่สุด คือ นักเรียนไม่คุ้นเคยการสอนที่ใช้อุปกรณ์ เพราะเห็นเป็นเรื่องขบขัน
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวนิสิต นิสิตเห็นด้วยสูงสุด คือ นิสิตรู้ลึกกว่าทำการสอนไม่ตีเท่าที่ควร ¹

ในปี พ.ศ. 2511 พันัส หันนาคินทร์ ทำการวิจัยเรื่อง "ข้อเสนอแนะในการบริหารงานของสถาบันผลิตครู" ได้กล่าวถึงลักษณะโปรแกรมการฝึกสอนที่ดี ว่า ผู้จัดควรจะได้ระมัดระวังถึงลักษณะต่อไปนี้ คือ

1. จะต้องวางจุดประสงค์ของการฝึกสอนไว้อย่างแน่ชัด แลลงออกโดยชัดเจน มีนโยบายที่แน่นอนที่จะให้ครูรวมงานทุกคนเข้าใจได้ตรงกัน ทั้งวิธีการและหลักการ
2. จะต้องมีการจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารและฝ่ายนิเทศการสอนไว้อย่างชัดเจน เพื่อป้องกันการแข่งขันและการซ้ำงานโดยไร้เหตุ

¹ พุจิตต์ สัตย์สงวน, "การสำรวจความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิตฝึกสอนของคณะครุศาสตร์กับการฝึกสอน ปีการศึกษา 2508" (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508).

3. ก่อนจะออกทำการฝึกสอน นิสิตควรจะได้รับ การเตรียมตัวเบื้องต้นที่จะออกไปฝึกสอนก่อน เช่น รับทราบถึงสภาพความเป็นไปของโรงเรียนที่จะไปทำการฝึกสอน หลักเกณฑ์ในการให้คะแนนการสอน เป็นต้น

4. ควรจะมีวิธีที่จะทราบว่า นิสิตที่จะส่งออกไปฝึกสอนนั้น มีความพร้อมที่จะออกไปฝึกสอนได้หรือยัง บางทีอาจจะต้องมี การตรวจสอบถึงบุคลิกภาพ และวุฒิภาวะทางอารมณ์ก่อนที่จะออกไปทำการฝึกสอน รวมทั้งความแน่นอนทางวิชาการด้วย

5. ระยะเวลาสำหรับการฝึกสอน ควรจะนานพอสมควรที่จะช่วยให้ นิสิตเข้าใจวิธีปฏิบัติต่อนักเรียนทั้งรายตัวและเป็นชั้น วิธีปฏิบัติตัวต่อเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา และผู้ปกครอง โดยมีเวลาทำการสอนไม่น้อยกว่า 120 ชั่วโมง

6. โปรแกรมการฝึกสอน ควรจะมีทางให้ นิสิตได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นค่านการสอนหรือไม่ก็ตาม เช่น งานค่านแนะแนว เป็นต้น

7. กฎเกณฑ์และวิธีการที่ใช้ในการจัดโปรแกรมฝึกสอน ควรจะเปิดทางให้ นิสิตได้ใช้ความคิดริเริ่ม ความอิสระในการคิด และมีความกล้าที่จะลองใช้วิธีการใหม่ ๆ ในการสอนด้วยตัวเอง ¹

ในปี พ.ศ. 2514 สนั่น เมืองวงษ์ ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาปัญหาและทัศนคติของครูที่เลี้ยงในการปฏิบัติงานร่วมกับนิสิตฝึกสอนจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2513" พบว่า ปัญหาในการนิเทศการสอนมีเหตุสำคัญมาจากนักเรียนฝึกสอน เตรียมตัวน้อยเกินไป ในค่านการวางโครงการสอน ความรู้ และวิธีสอน รวมทั้งปัญหาในค่านการปกครอง ไม่สามารถควบคุมชั้นได้ ²

¹พนัส หันนาคินทร์, "ข้อเสนอแนะในการบริหารงานของสถาบันผลิตครู" (วิทยานิพนธ์เพื่อเลื่อนจากตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา, 2511), หน้า 57 - 58.

²สนั่น เมืองวงษ์, "การศึกษาปัญหาและทัศนคติของครูที่เลี้ยงในการปฏิบัติงานร่วมกับนิสิตฝึกสอนจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2513" (ปริญญาบัตรศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2514).

ในปี พ.ศ. 2515 มณฑล จันทบุรี เขตสุโขทัย ศึกษารายชื่อ "การศึกษานโยบายและความต้องการของครูที่เลี้ยงในการนิเทศการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนฝึกสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง จากวิทยาลัยครูในจังหวัดพระนครและธนบุรี" โดยส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์ที่เลี้ยงจำนวน 78 คน ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่เลี้ยงประสบปัญหาเรียงตามลำดับความสำคัญมากน้อย ดังนี้

1. ไม่มีเวลาให้นักเรียนฝึกสอนจัดกิจกรรมพิเศษประกอบการสอนวิชาวิทยาศาสตร์
2. ไม่มีความสนิทสนมกับอาจารย์นิเทศจากวิทยาลัย
3. ไม่ทราบแนวที่จะปฏิบัติในการร่วมปรึกษากับอาจารย์นิเทศจากวิทยาลัย
4. ไม่มีเวลาจะชี้แจงแก่นักเรียนฝึกสอนหลังจากสังเกตการสอนแล้ว
5. ไม่มีเวลาเตรียมการเพื่อสาธิตการสอน
6. ไม่มีอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ที่นักเรียนฝึกสอนต้องการใช้อย่างเพียงพอ
7. เมื่อเสร็จสิ้นการฝึกสอน มีปัญหาในการปกครองชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น

สำหรับความต้องการของอาจารย์ที่เลี้ยงนั้น ได้แก่

1. ต้องการให้นักเรียนฝึกสอนมีความรู้ในวิธีสอน และสามารถใช้วิธีสอนให้เหมาะกับนักเรียนและเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์
2. ต้องการให้วิทยาลัยช่วยเหลือโรงเรียนคานอุปกรณ์วิชาวิทยาศาสตร์
3. ต้องการให้วิทยาลัยครูจัดทำหนังสือ คู่มือ และอบรมวิชาการนิเทศการสอนให้อาจารย์ช่วยฝึกสอน¹

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹มณฑล จันทบุรี เขตสุโขทัย, "การศึกษานโยบายและความต้องการของครูที่เลี้ยงในการนิเทศการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนฝึกสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง" (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2515).

ในปี พ.ศ. 2518 ประนอม เกษชัย ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่" มุ่งศึกษาถึงปัญหาในการฝึกสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเปรียบเทียบปัญหาดังกล่าวระหว่างนักศึกษาที่มีวุฒิ ม.ศ. 5 กับนักศึกษาที่มีวุฒิประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (ป.กศ.สูง) หรือเทียบเท่า และนักศึกษาที่เคยเป็นครู กับนักศึกษาที่ไม่เคยเป็นครู ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ทำการฝึกสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2518 จำนวน 170 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาประสบปัญหาอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ปัญหาที่ประสบส่วนใหญ่เกี่ยวกับกระบวนการสอน อุปกรณ์การสอน การจัดโครงการสอนของคณะ และปัญหาการจัดการปกครองชั้นเรียน ปัญหาที่นักศึกษาระดับเพียงเล็กน้อย คือ ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักศึกษาเอง ตัวนักเรียน โรงเรียนฝึกสอน หน้าที่การงานที่ต้องรับผิดชอบในระหว่างฝึกสอน ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษาและครูพี่เลี้ยง

004513

สำหรับผลการเปรียบเทียบปัญหาการฝึกสอนระหว่างนักศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษากันนั้น ปรากฏว่านักศึกษาวุฒิ ม.ศ. 5 ประสบปัญหามากกว่านักศึกษาวุฒิประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (ป.กศ.สูง) และนักศึกษาที่ไม่เคยเป็นครูมาก่อน ประสบปัญหามากกว่านักศึกษาที่เคยเป็นครูมาแล้วอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01¹

ปี พ.ศ. 2518 นาทยา ภัทรแสงไทย ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการฝึกสอนของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร" เพื่อศึกษาปัญหาการฝึกสอนของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปัญหาในการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกสอน ปัญหาในการดำเนินงานการฝึกสอนของอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยง และเปรียบเทียบปัญหาการฝึกสอนของอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน ผู้วิจัยได้ส่ง

¹ ประนอม เกษชัย, "ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518).

แบบสอบถามไปยังอาจารย์นิเทศก์ 17 คน อาจารย์พี่เลี้ยง 55 คน จากโรงเรียนฝึกสอน 8 แห่ง และนักศึกษาฝึกสอน 57 คน ซึ่งออกฝึกสอนในปีการศึกษา 2518

ผลการวิจัย ปรากฏว่า อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง มีประสบการณ์ในการนิเทศน้อย และมีงานที่รองรับฝึกสอนมาก ทำให้ไม่มีเวลาให้คำแนะนำนักศึกษาได้เพียงพอ ในการคัดเลือกตัวนักศึกษามาฝึกสอนประสบปัญหาคือ นักศึกษาฝึกสอนต้องการไปอยู่กับกลุ่มเพื่อนของตนในโรงเรียนฝึกสอนเดียวกัน ทำให้ชั่วโมงสอนวิชาเอก - โท ไม่ครบตามที่คณะกำหนดให้ ปัญหาฝึกสอนที่อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นขัดแย้งกันคือ อาจารย์นิเทศก์เห็นว่าความสามารถหรือความสนใจในการเตรียมการสอนเป็นปัญหามาก แต่นักศึกษาฝึกสอนเห็นว่า เป็นปัญหาน้อย อาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่า อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงไม่มีใครมีความสัมพันธ์กันมากนัก นักศึกษาฝึกสอนยังมีบุคลิกภาพและการแต่งกายไม่เหมาะสม

ได้ขอเสนอแนะว่า ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์นิเทศก์ให้มากขึ้น และลดหน้าที่ความรับผิดชอบให้น้อยลง ควรมีการตกลงกันระหว่างอาจารย์นิเทศก์ด้วยกันเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกสอน ค้นวิธีสอนทั่วไป วิธีสอนวิชาเฉพาะ ตลอดจนการวัดและการประเมินผล ควรชี้แจงให้อาจารย์พี่เลี้ยงได้เข้าใจความมุ่งหมายและวิธีดำเนินการฝึกสอน นักศึกษาฝึกสอนควรจะได้ปรับปรุงบุคลิกภาพและการแต่งกายให้เหมาะสม¹

ในปี พ.ศ. 2519 สมสุข ชีรพิจิตร ได้ทำการวิจัยเรื่อง ซึ่งเกี่ยวกับ การวิเคราะห์โปรแกรมตำหรับการเตรียมครูวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร กรุงเทพฯ ประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2517 - 2519 เพื่อศึกษาวิเคราะห์โปรแกรมการเตรียมครูวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

¹ นาดยา ภัทรแสงไทย, "ปัญหาการฝึกสอนของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519).

ประสานมิตร ระหว่างปี พ.ศ. 2517 - 2519 โดยมีมุ่งศึกษาโปรแกรมย่อย 3 อย่าง คือ การศึกษาทั่วไป การศึกษาวิชาเฉพาะ และการศึกษาวิชาครู ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังบัณฑิตที่จบในปี 2517 จำนวน 40 คน นิสิตในปีการศึกษา 2517 จำนวน 40 คน อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 15 คน อาจารย์คณะอื่น ๆ จำนวน 15 คน และอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญอีกจำนวน 15 คน รวม 125 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 5 กลุ่ม มีความเห็นแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยในเรื่องของหลักสูตรและโครงสร้างของโปรแกรม
2. กลุ่มนิสิตและบัณฑิต กับกลุ่มอาจารย์จากคณะต่าง ๆ มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยกลุ่มนิสิตและบัณฑิตมีความเห็นว่า
 - ในวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป ควรสอนแยกกันระหว่างนิสิตที่เรียนเป็นวิชาเอก - โท กับนิสิตที่ไม่ได้เรียนเป็นวิชาเอก - โท
 - ไม่เห็นควยในข้อที่ว่า นิสิตวิชาเอกวิทยาศาสตร์ไม่ได้รับการเตรียมที่เพียงพอสำหรับการเป็นครูวิทยาศาสตร์
3. ประเด็นการที่มีคามากสำหรับการเป็นครูวิทยาศาสตร์ คือ
 - การเตรียมการสอน
 - การสาธิต
 - การทดลอง
4. องค์ประกอบที่จะทำให้การสอนวิทยาศาสตร์ประสบความสำเร็จ คือ
 - การศึกษาในวิชาเอกและโท
 - เพื่อนนิสิต
 - สิ่งเร้าความสนใจของนิสิต
 - โอกาสในการแสดงออกควยตนเอง
 - การศึกษาโดยอิสระ
 - บุคลิกภาพของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัย

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความสำคัญเรื่องต่อไปนี้

1. ความสมดุลระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
2. ขอบเขตการศึกษาที่พัฒนาความสามารถและทักษะต่าง ๆ ในการติดต่อสื่อสาร ในการศึกษาโดยอิสระ และสิ่งที่เกิดขึ้นเสมอในวงการการศึกษาทั่วไป
3. การศึกษาที่ทำให้นิสัยได้เข้าใจธรรมชาติของนักเรียน สิ่งแวดล้อมในชั้นเรียน และเทคนิคการสอนสำหรับครู
4. ประสบการณ์ในการเตรียมการสอน การสาธิต และการทดลอง สำหรับการศึกษาดูเฉพาะคน

ขอเสนอแนะ ผู้วิจัยได้ขอเสนอแนะว่า

1. สิ่งสมควรพิจารณาเป็นอันดับแรกคือ ความต้องการของประเทศและชุมชน ซึ่งระบบโรงเรียนนั้นตั้งอยู่
2. วิชาในการศึกษาวิทยาศาสตร์ ปี 1 และปี 2 ในมหาวิทยาลัยควรเป็นวิชาที่สอนให้นิสิตสามารถนำไปใช้ได้โดยตรงในชั้นเรียนระดับประถมและมัธยมศึกษา
3. มหาวิทยาลัยและโรงเรียนฝึกสอน ควรประสานงานร่วมกัน โดยจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนของอาจารย์และนิสิต หรือเป็นศูนย์พัฒนาการสอนวิทยาศาสตร์
4. คณะวิทยาศาสตร์ ควรพัฒนาการทำงานที่ใกล้ชิดกับนิสิต และเข้าใจในการศึกษาของนิสิต การอาชีพ และปัญหาส่วนบุคคล
5. อาจารย์วิทยาศาสตร์ ควรสอนวิทยาศาสตร์หลายอย่าง รวมทั้งวิทยาศาสตร์ทั่วไป ซึ่งรวมวิทยาศาสตร์ไว้หลายสาขา และจัดตั้งกรรมการผู้พิจารณาหลักเกณฑ์ ซึ่งประกอบด้วย คณะวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และคณะกรรมการศึกษา
6. โปรแกรมการสอนนิสิต ควรปรับปรุงโดยการให้โอกาสแก่นิสิตที่จะสอนในวิชาเอกและโทมากขึ้น

7. ควรมีการสัมมนาอภิปรายทั้งก่อนฝึกสอน ระหว่างฝึกสอน และหลังการฝึกสอน ในแต่ละเทอมเพื่อพิจารณาความเป็นไปที่จะประเมินผล และปรับปรุงโปรแกรมการฝึกสอน¹

ในปี พ.ศ. 2519 พิศวง ธรรมพันทา ได้ทำวิจัยเรื่อง "ปัญหาการฝึกสอนของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา" โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะสำรวจปัญหาการฝึกสอน และสิ่งที่ต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และครู-อาจารย์พี่เลี้ยง ในโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้ส่งแบบสอบถามไปยังนักศึกษาฝึกสอนจำนวน 187 คน อาจารย์นิเทศก์ 28 คน และครู-อาจารย์พี่เลี้ยง 40 คน เกี่ยวกับปัญหาการฝึกสอนในด้านต่าง ๆ ผลปรากฏว่าปัญหาที่สำคัญของนักศึกษาฝึกสอนคือ ขาดทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นเกี่ยวกับการสอน เช่น การเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม การเลือกใช้วิธีสอน กิจกรรมและอุปกรณ์การสอน รวมทั้งการประเมินผลการสอนด้วย ปัญหารองลงไปคือ ปัญหาส่วนตัวเกี่ยวกับบุคลิกภาพของตนเอง ปัญหาการเรียน และปกครองชั้นเรียน ปัญหาความมนุษยสัมพันธ์ โดยเฉพาะกับนักศึกษาฝึกสอนด้วยกันเอง และนักศึกษาฝึกสอนเห็นว่า อาจารย์นิเทศก์ไปนิเทศน้อยครั้งและขาดความสม่ำเสมอ มีเวลาประชุมปรึกษาหารือน้อยเกินไป และการประเมินผลฝึกสอนของกลุ่มผู้ประเมินผลยังไม่ถูกต้องเหมาะสมและยุติธรรมเพียงพอ

สำหรับปัญหาสำคัญของอาจารย์นิเทศก์ ได้แก่ เวลาสำหรับงานนิเทศมีน้อยและจำนวนนักศึกษาฝึกสอนในความรับผิดชอบมีมากเกินไป จนทำให้การปฏิบัติงานนิเทศและการประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกระทำได้น้อย และไม่ได้รับความสะดวกในการออกนิเทศจากทางวิทยาลัยเท่าที่ควร

¹Somsuke Terapigitttra, "An Analysis of the Program for Preparing Science Teachers at Sri Nakarinwirot University at Prasarnmitr, Bangkok, Thailand, 1974 - 1976," (Doctoral Thesis, University of Southern California, 1976).

คานครู-อาจารย์พี่เลี้ยง มีปัญหาสำคัญคือ การขาดความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฝึกสอนของวิทยาลัย มีความขัดแย้งกันในด้านผลประโยชน์ และต้องการความช่วยเหลือจากวิทยาลัยในการจัดประชุม อบรม หรือสัมมนาเกี่ยวกับวิชาการใหม่ ๆ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ขอเสนอแนะว่า ควรจะได้มีการปรับปรุงโปรแกรมการฝึกสอนใหม่ให้สามารถสนับสนุนการฝึกสอนให้มากขึ้น และฟื้นฟูปรับปรุงโรงเรียนสาธิตของวิทยาลัยครูให้เกิดประโยชน์ในการ เป็นแหล่งวิจัยค้นคว้างานด้านการศึกษาและการฝึกสอนตามวัตถุประสงค์ที่แท้จริง ¹

ในปี พ.ศ. 2522 จินตนา สุนทรวิภาต ได้ทำวิจัยเรื่อง "ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครู ระดับปริญญาตรี" เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครูระดับปริญญาตรี ปัญหาของอาจารย์นิเทศก์ และครู-อาจารย์พี่เลี้ยง ในโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษาฝึกสอน และหาขอเสนอแนะในการปรับปรุงโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูให้ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังนักศึกษาฝึกสอนจำนวน 174 คน อาจารย์นิเทศก์ 48 คน และครู-อาจารย์พี่เลี้ยง 44 คน ในโครงการฝึกสอนปีการศึกษา 2521 ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาของนักศึกษาฝึกสอนได้แก่ การขาดทักษะในการใช้ภาษาการเขียน วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม การตั้งคำถาม ความแม่นยำในเนื้อหาวิชา การเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสม การใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน การปรับเนื้อหาวิชาให้ตรงกับความต้องการ และความสามารถของผู้เรียน การอธิบายและทักษะในการเร้าให้เกิดความสนใจ นอกจากนี้ยังมีปัญหาในด้านควบคุมอารมณ์ การปกครองชั้นเรียน และมีปัญหาในด้านมนุษยสัมพันธ์

¹พิศวง ธรรมพันทา, "ปัญหาการฝึกสอนของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519).

2. ปัญหาของอาจารย์นิเทศก์ ไคแก่ มีงานในหน้าที่รับผิดชอบมากเกินไป มีจำนวนนักศึกษาฝึกสอนในภาคดูแลรับผิดชอบมาก และมีเวลาไม่เพียงพอสำหรับการนิเทศการสอน

3. ปัญหาของครู-อาจารย์พี่เลี้ยง ไคแก่ ประสิทธิภาพในการนิเทศการสอนน้อย มีความรู้เรื่องเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่ ๆ ไม่เพียงพอ และมีปัญหาเกี่ยวกับการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอน

4. สิ่งที่นักศึกษาฝึกสอนต้องการความช่วยเหลือคือ คำแนะนำในด้านการสอนและการใช้สื่อการสอน นอกจากนี้ก็ต้องการให้อาจารย์นิเทศก์ไปนิเทศบ่อยครั้ง และสม่ำเสมอ

มีข้อเสนอแนะ คือ

1. ควรมีการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับหลักสูตรและงานในโครงการฝึกสอนของวิทยาลัย
2. ประสิทธิภาพวิชาชีพสำหรับนักศึกษาฝึกสอน ควรเน้นการฝึกภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี
3. บุคคลที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการฝึกสอนทุกคน ควรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
4. นักศึกษาคูครูทุกคนต้องผ่านการฝึกสอน ¹

ในปี ค.ศ. 1960 คูกค (Cooke) ได้ทำการศึกษาวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับมาตรฐานเชิงปริมาณสำหรับการนำมาตรฐานเชิงคุณภาพไปใช้ปฏิบัติในการปรับปรุงโปรแกรมการฝึกอบรมสำหรับนิสิตฝึกสอนให้ไคมาตรฐาน เพื่อปรับปรุงโครงการฝึกสอนให้เป็นมาตรฐาน ผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามไปยังผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการฝึกสอน ถึงวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจัด

จินตนา สุนทรวิภาต, "ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครูระดับปริญญาตรี" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522).

และดำเนินงาน และขอเสนอแนะในด้านการเปลี่ยนแปลงที่เห็นว่าจำเป็นในการปรับปรุง
โครงการฝึกสอนให้มีประสิทธิภาพขึ้น เขาได้เสนอมาตรฐานที่เรียกว่า Quantitative
Standard ดังนี้

1. การฝึกสอนเต็มเวลา ควรมีระยะ 9 สัปดาห์เป็นอย่างน้อย ถ้าเป็นการ
สอนแบบครึ่งวัน ก็เพิ่มเวลาขึ้นอีกเป็น 18 สัปดาห์

2. สำหรับนิสิตนักศึกษาที่ฝึกสอนเต็มเวลา ควรมีอาจารย์นิเทศก์ไปคู
อย่างน้อย 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ อาจารย์นิเทศก์แต่ละคนจึงไม่ควรจะมีนิสิตที่จะต้องดูแล
มากเกินไป

3. อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ควรมีวุฒิปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำ และมี
ประสบการณ์ในการสอนที่ได้ผลดีมาแล้วอย่างน้อย 2 - 5 ปี

4. อาจารย์นิเทศก์ในโรงเรียนสาธิตควรมีวุฒิปริญญาในทางการศึกษา
เคยเรียนวิชาเกี่ยวกับการนิเทศการสอนมาพอสมควร และมีประสบการณ์ในการสอนที่ได้
ผลดีมาแล้วอย่างน้อย 3 - 5 ปี

5. ในระดับประถมศึกษา อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนควรรับผิดชอบนิสิต
นักศึกษาฝึกสอนไม่เกิน 1 คน สำหรับระดับมัธยมศึกษาอาจเพิ่มเป็น 2 คนต่อ 1 ภาคเรียน

6. ควรจัดชั่วโมงสอนให้อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนได้มีเวลาว่างจาก
การสอนอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง เพื่อได้เข้าร่วมประชุมสัมมนาอภิปรายปัญหา
กับนิสิตนักศึกษาฝึกสอน และอาจารย์นิเทศก์

7. สถาบันฝึกหัดครู ควรเชิญอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนเข้าร่วมประชุม
เกี่ยวกับโปรแกรมการฝึกสอน ภาคเรียนละ 1 - 2 ครั้ง

8. อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนมีบทบาทสำคัญต่อโครงการฝึกสอน
จึงควรมีเงินสมนาคุณเพื่อเป็นการเร้าใจให้ร่วมงานด้วยความเต็มใจและมีประสิทธิภาพ

9. ไม่ควรให้นิสิตนักศึกษาต้องกลับมาเรียนในระหว่างฝึกสอน เพื่อให้
ตั้งใจทำหน้าที่ฝึกสอนให้ได้ผลเต็มที่ แต่ในกรณีที่เป็นการฝึกครึ่งวัน อาจอนุญาตให้กลับ
มาเรียนได้ไม่เกิน 2 วิชา และจะต้องเป็นวิชาที่มีความสัมพันธ์กับการสอนอย่างใกล้ชิด

10. นิสิตนักศึกษาฝึกสอน ควรพักอยู่ใกล้ โรงเรียนฝึกสอน
11. นิสิตนักศึกษาฝึกสอน จะต้องมีส่วนรวมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนที่ตนไปฝึกสอนอยู่พอสมควร และกิจกรรมนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อการฝึกสอน
12. นิสิตนักศึกษาฝึกสอนควรได้เรียนรู้เกี่ยวกับระเบียบรายงานต่าง ๆ ที่เป็นงานประจำของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนควย
13. นิสิตนักศึกษาฝึกสอนที่ฝึกสอนโรงเรียนใกล้เคียงกัน และต่างระดับกัน ควรจะมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์กันได้
14. อาจารย์นิเทศก์ควรเก็บระเบียบเกี่ยวกับพัฒนาการในทางการสอนและการประเมินผลตนเองของนิสิตนักศึกษาฝึกสอน เพื่อให้เข้าใจปัญหาข้อบกพร่องและปรับปรุงให้ดีขึ้น
15. ถ้าสามารถทำได้ ควรจัดให้นิสิตนักศึกษาฝึกสอนได้มีประสบการณ์ในการสอนทั้งในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ¹

ในปี ค.ศ. 1971 คาลเวิร์ท (Calvert) ได้ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์พี่เลี้ยงตามความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอน อาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ ในโครงการฝึกสอนของสถาบันฝึกหัดครูอลาบามา เพื่อศึกษาบทบาทของอาจารย์พี่เลี้ยง ตามความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยง นิสิตฝึกสอน และอาจารย์นิเทศก์ โดยส่งแบบสอบถามให้อาจารย์พี่เลี้ยง 131 คน นิสิตนักศึกษาฝึกสอน 179 คน และอาจารย์นิเทศก์ 29 คน ในสถาบันฝึกหัดครู 5 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า

¹Dan Boy Cooke, "Quantitative Standards for the Implementation of Qualitative Standards in Student Teaching Program," Dissertation Abstracts 20 (October 1960) : 3645 A.

1. ควรจัดให้มีการประชุมพิเศษเรื่องโปรแกรมการฝึกสอน เพื่อให้อาจารย์ที่เลี้ยงได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน จะใดทำงานมีประสิทธิภาพขึ้น
2. การคัดเลือกอาจารย์ที่เลี้ยงควรจะคัดจากบุคคลที่มีทักษะและประสบการณ์ในด้านการสอน
3. อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงไม่ประสานงานกันเท่าที่ควร
4. นักศึกษาให้ความสำคัญต่ออาจารย์นิเทศก์มากกว่าอาจารย์ที่เลี้ยง ¹

ในปี ค.ศ. 1975 วายเนอร์ (Weiner) ได้ทำการวิจัยเรื่องเกี่ยวกับผลกระทบของโปรแกรมการศึกษาสำหรับครู - อาจารย์ที่เลี้ยง ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานและพัฒนาการในการฝึกสอนของนิสิตฝึกสอน เพื่อพิจารณาว่าโปรแกรมการให้การศึกษาอบรมสำหรับอาจารย์ที่เลี้ยง จะมีผลต่อการปฏิบัติและการปรับปรุงนิสิตฝึกสอนเพียงใด โดยสุ่มตัวอย่างนิสิตฝึกสอน 30 คน อาจารย์ที่เลี้ยง 30 คน และนักเรียนมัธยมศึกษา 450 คน เปรียบเทียบระหว่างนิสิตฝึกสอนซึ่งอาจารย์ที่เลี้ยงได้รับการอบรมกับที่อาจารย์ที่เลี้ยงไม่ได้รับการอบรม ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมของนิสิตฝึกสอน และอาจารย์ที่เลี้ยงในองค์ประกอบอื่น ๆ ยกเว้นเรื่องการควบคุมชั้น แต่ในด้านการปรับปรุงนิสิตฝึกสอน พบว่า นิสิตฝึกสอนที่เป็นกลุ่มทดลองคือ กลุ่มที่มีอาจารย์ที่เลี้ยงได้รับการอบรมจะมีการปรับปรุงตัวได้ดีกว่า ซึ่งสอดคล้องกับอาจารย์ที่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียน ที่ว่ากลุ่มทดลองมีการปรับปรุงตัวนิสิตฝึกสอนดีกว่ากลุ่มควบคุม ²

¹Gaston Evon Calvert, "The Role of the Cooperating Teacher as Perceived by Student Teachers, Cooperating Teachers and College Supervisors in Selected Teacher Training Institutions of Alabama," Dissertation Abstracts 31 (April 1971) : 5243 - 5244 A.

²Mary Margaret Weiner, "The Effects of a Cooperating Teacher Education Program on the Performance of Student Teachers," Dissertation Abstracts 36 (March 1976) : 6031 A.

ในปี ค.ศ. 1978 คอง (Kong) ได้ทำการวิจัยเรื่องเกี่ยวกับการรับรู้ของ
 นิสิตฝึกสอนในการฝึกสอนและขอเสนอแนะในการปรับปรุงโปรแกรมการฝึกสอนของคณะ
 ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมาลายา เพื่อประเมินผลโปรแกรมการฝึกสอนของคณะศึกษา-
 ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมาลายา และหาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโปรแกรมการฝึกสอน
 พบว่า

1. นิสิตมีโอกาสดูเพียงเล็กน้อยก่อนการฝึกสอนในการศึกษากิจกรรม
 หลาย ๆ อย่าง ที่จะช่วยเพิ่มความเข้าใจในขอบเขตของการสอนหลาย ๆ ด้าน
2. นิสิตไม่ค่อยให้ความร่วมมือในงานของโรงเรียน
3. นิสิตฝึกสอนได้รับการนิเทศไม่เพียงพอ และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อ
 อาจารย์พี่เลี้ยง
4. กิจกรรมการสอนจำกัดอยู่แต่ในชั้นเรียน

ขอเสนอแนะ

1. ควรมีการประสานงานระหว่างสถาบันฝึกหัดครูกับอาจารย์พี่เลี้ยง
2. ทุกฝ่ายควรร่วมงานกันและพิจารณาถึงความต้องการและความพร้อม
 ของนิสิตเป็นสำคัญ
3. อาจารย์พี่เลี้ยงควรทำหน้าที่อาจารย์ประจำชั้นด้วย
4. ควรจัดการนิเทศให้มีคุณภาพสูง
5. การฝึกสอนควรประเมินผลร่วมกันหลายฝ่ายและเป็นขบวนการต่อเนื่อง¹

¹ Ai Choo Kong, "Student Teachers' Perceptions of Their
 Student Teaching with Recommendation for Improvement of Program in
 the Faculty of Education, University of Malaya," Dissertation
Abstracts 39 (December 1978) : 2325 - 2326 A.

ในปี ค.ศ. 1978 แมคเลย์ (Madley) ได้ศึกษาเรื่อง "ความวิตกกังวลกับการฝึกสอน" เพื่อศึกษาระดับของความวิตกกังวลที่นิสิตฝึกสอนมีก่อนการฝึกสอน และระหว่างการฝึกสอน โดยส่งแบบสอบถามไปยังนิสิตฝึกสอนเพศหญิง 23 คน และเลือกสัมภาษณ์ 6 คน รวมทั้งสัมภาษณ์อาจารย์พี่เลี้ยงของนิสิต 6 คนนี้ด้วย พบว่า สิ่งที่นิสิตวิตกกังวลในการฝึกสอน คือ เรื่องสถานที่ตั้งของโรงเรียน ความสัมพันธ์กับอาจารย์พี่เลี้ยง และความสามารถในการสอนในเนื้อหาวิชาของนิสิตเอง และพบว่าความสำเร็จและความล้มเหลวของประสบการณ์การทำงานกับนักเรียนที่ผ่านมา มีอิทธิพลต่อระดับความวิตกกังวลในการฝึกสอน ซึ่งปัญหาต่างๆ เนื่องมาจากการมอบหมายงานของโรงเรียน และเวลาในการปฏิบัติงาน การที่ไม่มีโอกาสได้รู้จักโรงเรียนก่อนเริ่มการฝึกสอน และการมีอาจารย์พี่เลี้ยงมากกว่าหนึ่งคนในเวลาเดียวกัน แต่ในช่วงกลางเทอมและปลายเทอม การประเมินผลปรากฏว่าระดับความกังวลไม่ได้เพิ่มขึ้น และนิสิตฝึกสอนมีความสัมพันธ์อันดีกับอาจารย์พี่เลี้ยง ¹

ในปี ค.ศ. 1979 สตาห์ล (Stahl) ได้ทำการวิจัยเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาและคุณประโยชน์ของการอบรมเบื้องต้นในการนิเทศสำหรับอาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อเป็นแนวในการพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบโปรแกรมการอบรมในการนิเทศสำหรับอาจารย์พี่เลี้ยง ซึ่งโปรแกรมการอบรมประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ 2 เรื่อง คือ

1. กลวิธีในการสอน
2. กลวิธีในการนิเทศ

¹Susan Mary Madley, "Anxiety and Student Teaching," Dissertation Abstracts 39 (December 1978) : 3526 - 3527 A.

ผลการวิจัยพบว่า โมเดลโปรแกรมการอบรมมีผลต่อทัศนคติของอาจารย์พี่เลี้ยง ภายหลังจากการอบรม อาจารย์พี่เลี้ยงจะมีความสามารถเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ทั้ง พฤติกรรมทางด้านการใช้ถ้อยคำ และการสังเกตอย่างเป็นระบบ และพบว่าการอบรมนี้มี บทบาทต่อการสอนในชั้นเรียนและการนิเทศนิสิตฝึกสอน

จากการศึกษานี้เห็นได้ว่า โมเดลโปรแกรมการอบรมสำหรับอาจารย์พี่เลี้ยงใน การนิเทศ ควรอบรมทั้งกลวิธีการสอน และกลวิธีการนิเทศ เพื่อที่จะมั่นใจได้ว่าอาจารย์ พี่เลี้ยงจะมีความชำนาญในการสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมในชั้นเรียนของนิสิตฝึกสอน¹

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ Puala Sherin Stahl, "The Development and Validation of an Introductory In-Service Training Model in Supervision for Cooperating Teachers," Dissertation Abstracts 40 (November 1979) : 2609 - 2610 A.